

Høringsnotat om forslag til lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken (Revision af trossamfundsloven)

Dato: 6. marts 2025

Akt nr. 471916

Sagsbehandler
Line Dam Westengaard og Marie
Nordin Wolsgaard

Indholdsfortegnelse

1.	Høringen
1.1.	Høringsperiode
1.2.	Hørte myndigheder og organisationer m.v.
2.	Høringssvarene
2.1.	Generelle bemærkninger til lovforslaget
2.1.1.	Ændring af kravene til indberetning af oplysninger om donationer og vedtægter til Trossamfundsregistret
2.1.2.	Indførelse af ligestilling mellem trossamfund og livssynssamfund
2.2.	Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget
2.2.1.	Ny anerkendelsesbetingelse om religiøse forkyndere på den nationale sanktionsliste
2.2.2.	Præcisering af krav til årsregnskab ved anmodning om anerkendelse
2.2.3.	Præcisering af oplysningskrav ved anmodning om anerkendelse af menighed
2.2.4.	Præcisering af dokumentationskrav ved anmodning om ophør af anerkendelse
2.2.5.	Indførelse af mulighed for vielsesforrettere for at aflægge en skriftlig prøve i dansk familieret, frihed og folkestyre
2.2.6.	Tydeliggørelse af pligten til at indberette medlemstal
2.2.7.	Skærpelse af krav til årsregnskaber og oplysninger om donationer

2.2.7.1.	Skærpelse af oplysningspligt i forhold til udenlandsk finansiering af religiøse forkyndere
2.2.7.2.	Præcisering af ansvar for indberetning af årsregnskab til Trossamfundsregistret
2.2.7.3.	Indførelse af mulighed for pålæg om brug af ekstern revisor ved gentagne fejl i årsregnskabet m.v.
3.	Lovforslaget i forhold til lovudkastet

Akt nr. 471916

Side: 2

1. Høringen

1.1. Høringsperiode

Et udkast til forslag til lov om ændring af lov om trossamfund uden for folkekirken (revision af trossamfundsloven) har i perioden fra den 29. januar 2025 til den 26. februar 2025 været sendt i høring hos alle anerkendte trossamfund og menigheder, en række myndigheder, organisationer m.v.

Udkastet til lovforslag blev samme dag offentliggjort på Høringsportalen og sendt til Kirkeudvalget til orientering.

1.2. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Nedenfor følger en alfabetisk oversigt over anerkendte trossamfund og menigheder, myndigheder og organisationer m.v., der har afgivet høringssvar.

Ud for hver høringsspart er det ved afkrydsning angivet, om der er modtaget høringssvar, og om høringssparten i givet fald har haft bemærkninger til udkastet til lovforslag.

Høringspart	Hørings-svar mod-taget	Bemærk-ninger	Ingen be-mærknin-ger
Apostolsk kirke	X	X	
Ateistisk Selskab	X	X	
Baptistkirken i Danmark	X	X	
Center for SamtidsReligion, Aarhus Universitet	X	X	
Dansk Muslimsk Union	X	X	
Danske Kirkers Råd	X	X	
Den buddhistiske forening DHAM-MAKAYA I DANMARK	X	X	

Akt nr. 471916

Side: 3

Den Islamiske Union i Danmark			
Den katolske Kirke i Danmark	X	X	
Det Grønlandske Hjemmestyre	X		X
Det Jødiske Samfund i Danmark	X		X
Det Rådgivende Udvalg vedr. Trossamfund	X	X	
Evangelisk Frikirke Danmark	X	X	
Folkekirkens mellemkirkelige Råd	X	X	
Foreningen Åndsfrihed	X	X	
Frelsens Hær	X	X	
FrikirkeNet	X	X	
Grundtvigsk Forum	X	X	
Humanistisk Samfund	X	X	
Institut for Menneskerettigheder	X	X	
Islamisk Kultur Center	X	X	
Professor em. Lisbet Christoffersen, Roskilde Universitet	X	X	
Center for Muslimers Rettigheder i Danmark Center for Muslimers Rettigheder i Danmark (CEDA)	X	X	

2. Høringssvarene

Nedenfor gengives de væsentligste punkter i de indkomne høringssvar om udkastet til lovforslag.

By-, Land- og Kirkeministeriets bemærkninger til høringssvarene, herunder om der er foretaget ændringer i lovforslaget i anledning af høringssvarene, er skrevet med kursiv.

Under pkt. 3 er det opsummeret, hvilke ændringer der er foretaget i forhold til det udkast, som har været i offentlig høring. Her omtales også ændringer, som ikke har baggrund i modtagne høringssvar, men er foretaget på By-, Land- og Kirkeministeriets egen foranledning.

2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget

2.1.1. Forslag om ændring af kravene til indberetning af oplysninger om donationer og vedtægter til Trossamfundsregistret

Apostolsk kirke foreslår, at trossamfundene fremover kan nøjes med at opgive summen af donationer givet med fradrag efter ligningsloven, så det kun er donationer derudover, som skal opgøres særskilt. **Apostolsk kirke** giver udtryk for, at det også vil gøre det lettere at se, om der er problematiske donationer iblandt.

Danske Kirkers Råd anfører, at ministeriet bør ændre kravene om indberetning af oplysning om donationer for anerkendte trossamfund, da der er tale om dobbeltindberetning af oplysninger, der både indberettes til skattemyndighederne efter ligningslovens §§ 8 A og 12, stk. 3, og til Trossamfundsregistret efter trossamfundsloven. **Danske Kirkers Råd** anfører i forlængelse heraf, at både skattemyndighederne og By-, Land- og Kirkeministeriet fører tilsyn med de samme oplysninger. **Danske Kirkers Råd** giver udtryk for, at en ændring af kravene til oplysninger om donationer vil mindske de anerkendte trossamfunds administrative byrde, uden at krav om transparens eller evt. kontrol af donationer bortfalder. Endelig anfører **Danske Kirkers Råd**, at man ønsker, at lovgivningen ændres således, at kun skattemyndigheder fører tilsyn med årsregnskaber, oplysninger om donationer samt vedtægter i overensstemmelse med kravene fra ligningslovens §§ 8 A og 12, stk. 3.

Frelsens Hær ønsker, at årsregnskaber og donationer alene indberettes til skattemyndighederne, og at kun nødvendige data indberettes til Trossamfundsregistret med henblik på at reducere trossamfundenes administrative byrder. **Frelsens Hær** foreslår endvidere, at skattemyndighederne bør være den eneste myndighed, der fører tilsyn med årsregnskaber og vedtægter for at undgå parallelle og modsatrettede tilbagemelding fra skattemyndighederne og By-, Land- og Kirkeministeriet.

FrikirkeNet foreslår at ændre kravene, så der ikke er dobbeltkontrol ved donationer, der allerede er kontrolleret af skattemyndighederne. **FrikirkeNet** anfører, at næsten samtlige donationer fra privatpersoner på mere end 20.000 kr. om året gives som fradragsberettigede donationer, jf. §§ 8 A og 12 i ligningsloven, og er dermed underlagt skattemyndighedernes kontrol. **FrikirkeNet** giver udtryk for, at det ikke vil medføre mindre kontrol eller mindre gennemsækelighed og foreslår konkret, at trossamfundene fremover kan nøjes med at oplyse det samlede donationsbeløb, som er givet efter ligningslovens §§ 8 A og 12.

Professor em. Lisbet Christoffersen, Roskilde Universitet, anfører, at hun ikke kan støtte et forslag om at nedtone kravene til oplysninger i Trossamfundsregistret på baggrund af et argument om, at pengestrømmene i forvejen i et vist omfang er godkendt af skattemyndighederne. Skattemyndighedernes tilsynsfunktion drejer sig alene om sammenhængen mellem den enkelte giver og trossamfundet med henblik på, at fradragsretten er korrekt. **Professor em. Lisbet Christoffersen, Roskilde Universitet**, anfører endvidere, at der ikke er offentlig adgang til oplysningerne, skattemyndighederne behandler, samt at et af de afgørende formål med trossamfundsloven er, at offentligheden, herunder også mulige bidragsydere, har en samlet, lovfæstet og sammenlignelig indsigt i trossamfundenes økonomi. **Professor em. Lisbet Christoffersen, Roskilde Universitet**, advarer derfor mod en lempelse af kravet om vedtægts- og regnskabsoplysninger i Trossamfundsregistret.

Akt nr. 471916

Side: 5

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker, at der kan være et overlap mellem de oplysninger om donationer til et anerkendt trossamfund, der indberettes til skattemyndighederne, og de oplysninger, der indberettes til Trossamfundsregistret. Det er dog By-, Land- og Kirkeministeriets vurdering, at flere anerkendte trossamfund også modtager donationer fra donatorer, hvor der ikke er opnået fradrag efter ligningsloven, hvorfor skattemyndighederne ikke modtager oplysninger herom. Det er derfor ministeriets vurdering, at oplysningerne, der indberettes til skattemyndighederne, ikke er identiske med oplysningerne, der indberettes til Trossamfundsregistret.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker endvidere, at et af formålene med trossamfundsloven er at sikre åbenhed om de anerkendte trossamfunds forhold. Oplysninger om donationer, der indgives til skattemyndighederne i forbindelse med fradrag efter ligningslovens §§ 8 A og 12, stk. 3, er ikke offentligt tilgængelige, og hverken By-, Land- og Kirkeministeriet eller offentligheden har således adgang til de pågældende oplysninger.

Endelig bemærker ministeriet, at skattemyndighedernes tilsyn med anerkendte trossamfunds årsregnskaber og oplysninger om donationer samt vedtægter ikke har samme formål og ikke omfatter de samme krav og kriterier som By-, Land- og Kirkeministeriets tilsyn. Væsentligt i denne sammenhæng er blandt andet, at ministeriet gennem særligt trossamfundenes vedtægter, men også årsregnskaber og oplysninger om donationer, fører tilsyn med, om et trossamfund lever op til betingelsen i trossamfundsloven §§ 1 og 7, stk. 1, nr. 2. Der er således tale om tilsyn, der er væsentlig i forhold til ministeriets forvaltning af trossamfundsloven.

By-, Land- og Kirkeministeriet vurderer på den baggrund, at en ændring af kravene til indberetning af oplysninger om donationer og vedtægter til Trossamfundsregistret vil udgøre en betydelig svækkelse af offentlighedens adgang til oplysninger om de anerkendte trossamfund samt myndighedernes tilsyn med de anerkendte trossamfund.

2.1.2. Forslag om indførelse af ligestilling mellem trossamfund og livssynssamfund

Ateistisk Selskab anfører, at de ønsker en ændring af definitionen af et trossamfund i trossamfundslovens § 1, så loven omfatter både tros- og livssynssamfund.

Foreningen Åndsfrihed mener, der bør indføres mulighed for at blive anerkendt som livssynssamfund på linje med trossamfund. **Foreningen Åndsfrihed** mener ikke, der er noget berettiget grundlag for at kræve, at der skal være en forestilling om en transcendent gud eller guddommelighed, for at man kan forrette vielser med borgerlig gyldighed og ærgrer sig over, at der ikke indføres samme mulighed for livssynssamfund i forbindelse med revisionen af trossamfundsloven.

Humanistisk Samfund anfører, at lovforslaget burde have inkluderet en udvidelse af trossamfundsloven til også at dække livssynssamfund i tråd med den generelle samfundsudvikling, hvor andelen af ikke-religiøse borgere vokser. **Humanistisk Samfund** finder, at det aktuelle lovforslag ikke adresserer det

større politiske spørgsmål om, hvilken rolle tros- og livssynssamfund bør spille i samfundet og hvordan deres relation til staten bør være.

By-, Land- og Kirkeministeriet har noteret Ateistisk Selskab, Humanistisk Samfund og Foreningen Åndsfriheds forslag og finder på den baggrund ikke anledning til at ændre i lovforslaget.

Akt nr. 471916

Side: 6

2.2. Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget

2.2.1. Ny anerkendelsesbetingelse om religiøse forkyndere på den nationale sanktionsliste

Center for Muslimers Rettigheder i Danmark (CEDA) anfører, at anerkendelsesbetingelsen vil være et indgreb i trossamfundenes ret til at ytre sig, samt trossamfundenes muligheder for at fungere frit og selvstændigt, hvilket kan få konsekvenser for deres organisatoriske og religiøse virke. **Center for Muslimers Rettigheder i Danmark (CEDA)** anfører endvidere, at betingelsen som udgangspunkt udelukkende vil ramme muslimske trossamfund, idet samtlige forkyndere på den nationale sanktionsliste over udenlandske religiøse forkyndere pr. dags dato er muslimer, hvorfor de muslimske trossamfund rammes uforholdsmæssigt hårdt af reguleringen. **Center for Muslimers Rettigheder i Danmark (CEDA)** anfører endelig, at der er tale om et byrdefuldt krav om konstant gennemgang af online indhold, herunder udtalelser, der kan være mange år gamle.

Dansk Muslimsk Union anfører, at de er bekymrede for, at anerkendelsesbetingelsen kan være censurlignende, da den fratager de anerkendte trossamfund muligheden for at drive nyhedsformidling, undervisning i radikaliserings eller indgå i en fri meningsudveksling. **Dansk Muslimsk Union** henviser til, at personer på den nationale sanktionsliste over udenlandske religiøse forkyndere er pålagt indrejseforbud i Danmark, hvilket i tilstrækkelig grad medvirker til at sikre hensynet til den offentlige orden.

Foreningen Åndsfrihed anerkender, at der findes personer i og uden for Danmark, som ønsker at undergrave det danske samfund og det danske demokrati. **Foreningen Åndsfrihed** mener dog, at trusler mod det danske demokrati og samfund bør afværges på anden vis, og at den nationale sanktionsliste over udenlandske religiøse forkyndere er et problematisk afsæt for at afgøre, om et trossamfund skal miste sin anerkendelse.

FrikirkeNet har forståelse for forslaget om indførelse af skærpselen.

Frelsens Hær støtter forslaget og anfører, at det er et vigtigt skridt for at sikre, at trossamfund ikke bidrager til udbredelse af budskaber, der kan være skadelige for den offentlige orden.

Grundtvigsk Forum anfører, at den nationale sanktionsliste over udenlandske religiøse forkyndere udelukkende vedrører religiøse forkyndere og ikke fx kunstnere. Det er derfor ikke mulighed for at henvise til en tilsvarende liste for fx kulturelle foreninger. I forlængelse heraf mener **Grundtvigsk Forum**, at det er relevant at holde sig for øje, i hvilken forstand en prædiken fra en person fra

den nationale sanktionsliste over udenlandske religiøse forkyndere er mere problematisk end en udtalelse fra personer fra kulturlivet.

Institut for Menneskerettigheder anfører, at lovforslaget mangler klarhed omkring de tidsmæssige implikationer af den foreslåede anerkendelsesbetingelse. **Institut for Menneskerettigheder** mener, at det bør tydeliggøres, hvor længe en overtrædelse af bestemmelsen vil være til hinder for, at det pågældende trossamfund igen kan registreres som anerkendt trossamfund, forudsat at de øvrige betingelser opfyldes. **Institut for Menneskerettigheder** anfører endvidere, at det kan være praktisk vanskeligt, især for et mindre trossamfund med begrænsede ressourcer, at have et fuldt overblik over samtlige prædikener og taler, der er blevet delt på fx sociale medier eller via e-mail år tilbage, og straks få fjernet eller tilbagekaldt indhold, hvis den pågældende taler sidenhen bliver optaget på sanktionslisten. Det bør derfor tydeliggøres, hvad den tidsmæssige udstrækning er af den foreslåede bestemmelse.

Center for SamtidsReligion, Aarhus Universitet, anbefaler, at det sikres, at trossamfund får adgang til tydelig information om, hvem der er optaget på den nationale sanktionsliste over personer, der er udelukket fra indrejse af hensyn til den offentlige orden i Danmark. **Det Rådgivende Udvalg vedrørende Trossamfund** anfører tilsvarende, at kurset og prøven i dansk familieret, frihed og folkestyre eksplicit bør oplyse om den nationale sanktionsliste over udenlandske religiøse forkyndere med henblik på at give de anerkendte trossamfund de bedst mulige vilkår for at opfylde kravene i trossamfundsloven.

By-, Land- og Kirkeministeriet finder, at der med anerkendelsen som trossamfund følger et særligt ansvar og status i det danske samfund, og at det ikke er foreneligt med at være et anerkendt trossamfund at udbrede budskaber fra personer, der er optaget på den nationale sanktionsliste over udenlandske religiøse forkyndere. By-, Land- og Kirkeministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at ændre i lovforslaget.

By-, Land- og Kirkeministeriet har noteret sig Institut for Menneskerettigheders bemærkninger om de tidsmæssige implikationer af den foreslåede anerkendelsesbetingelse. Ministeriet bemærker, at lovforslaget ikke medfører en ændring af, at et ikke anerkendt trossamfund kan anmode om at blive anerkendelse, uagtet at trossamfundet tidligere har fået tilbagekaldt sin anerkendelse. Et trossamfund kan dog kun anerkendes, såfremt det lever op til kravene herfor. Et trossamfund, der har fået tilbagekaldt sin anerkendelse og søger om anerkendelse på ny, vil således skulle udbedre de forhold, der lå til grund for afgørelsen om tilbagekaldelse.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker endvidere, at det fremgår af lovforslaget, at et trossamfund vil skulle fjerne prædikener og taler fra hjemmesider og opslag på sociale medier m.v., hvis den religiøse forkynder, der taler eller prædiker, efterfølgende bliver optaget på den nationale sanktionsliste.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker til høringssvarenes bemærkninger om adgang til information om den nationale sanktionsliste, at ministeriet forud for lovforslagets ikrafttræden vil udarbejde relevant vejledningsmateriale om anerkendelsesbetingelsen samt oplyse om, hvordan de anerkendte trossamfund og menigheder kan finde oplysninger om, hvem der er optaget på den nationale sanktionsliste over udenlandske religiøse forkyndere.

2.2.2. Præcisering af krav til årsregnskab ved anmodning om anerkendelse

Akt nr. 471916

Side: 8

Danske Kirkers Råd anfører, at præciseringen af kravet udgør en skærpelse og vil betyde, at systemet gøres yderligere omkostningstungt for ministeriet og særligt mindre kirker, der dermed vil afstå fra at anmode om anerkendelse.

Frelsens Hær giver udtryk for, at forslaget vil gøre systemet mere omkostningstungt og afskrække mindre kirker fra at anmode om anerkendelse.

Professor em. Lisbet Christoffersen, Roskilde Universitet, støtter en præcisering af krav til årsregnskabet ved anmodning om anerkendelse, da det tydeliggør de krav, der stilles, øger transparensen og dermed retssikkerheden, og samtidig nedbringer sagsbehandlingstiden ved at rumme færre sagsbehandlingsskridt.

By-, Land-, og Kirkeministeriet bemærker, at forslaget er en præcisering af praksis og ikke medfører en materiel ændring af retstilstanden. Formålet med forslaget er at præcisere, hvilke krav der stilles til det årsregnskab, der skal indsendes i forbindelse med en anmodning om anerkendelse.

2.2.3. Præcisering af oplysningskrav ved anmodning om anerkendelse af menighed

Danske Kirkers Råd anfører, at præciseringen af kravet udgør en skærpelse og vil betyde, at systemet gøres yderligere omkostningstungt for ministeriet og særligt mindre kirker, der dermed vil afstå fra at anmode om anerkendelse.

Professor em. Lisbet Christoffersen, Roskilde Universitet, støtter en præcisering af oplysningskrav ved anmodning om anerkendelse af menigheder, da det tydeliggør de krav, der stilles, øger transparensen og dermed retssikkerheden, og samtidig nedbringer sagsbehandlingstiden ved at rumme færre sagsbehandlingsskridt.

By-, Land-, og Kirkeministeriet bemærker, at forslaget er en præcisering af praksis i sagsbehandlingen af anmodninger om anerkendelse som menighed omfattet af et trossamfunds anerkendelse. Bestemmelsen er således en præcisering af hidtidig praksis og indebærer ikke nye eller skærpede krav til en anmodning om anerkendelse som menighed omfattet af et trossamfunds anerkendelse.

2.2.4. Præcisering af dokumentationskrav ved anmodning om ophør af anerkendelse

Danske Kirkers Råd anfører, at præciseringen af kravet udgør en skærpelse og vil betyde, at systemet gøres yderligere omkostningstungt for ministeriet og særligt mindre kirker, der dermed vil afstå fra at anmode om anerkendelse.

Professor em. Lisbet Christoffersen, Roskilde Universitet, støtter en præcisering af dokumentationskravene ved anmodning om ophør af anerkendelse, da det tydeliggør de krav, der stilles, øger transparensen og dermed

retssikkerheden, og samtidig nedbringer sagsbehandlingstiden ved at rumme færre sagsbehandlingsskridt.

By-, Land-, og Kirkeministeriet bemærker, at der er tale om en præcisering og tydeliggørelse af praksis. Forslaget pålægger således ikke trossamfund eller menigheder, der anmoder om ophør af anerkendelse, nye eller skærpede krav, men tydeliggør de krav, der i praksis allerede stilles i den konkrete sagsbehandling.

Akt nr. 471916

Side: 9

2.2.5. Indførelse af mulighed for vielsesforrettere for at aflægge en skriftlig prøve i dansk familieret, frihed og folkestyre

Apostolsk kirke anfører, at det er en kærkommen lettelse, at vielsesforrettere fremover kan nøjes med at aflægge en skriftlig prøve om dansk familieret, frihed og folkestyre frem for at skulle deltage i det eksisterende todages kursus.

Baptistkirken i Danmark er tilfredse med, at kravet om kursus i dansk familieret, frihed og folkestyre foreslås ændret og støtter generelt, at det bliver nemmere at få vielsesret for vielsesforrettere i de anerkendte trossamfund.

Danske Kirkers Råd ser positivt på forslaget og anfører, at forslaget vil medføre en mindre byrde i form af udgifter og tid for danskuddannede præster i kirkerne. **Danske Kirkers Råd** bemærker endvidere, at det er vigtigt, at udgiften for aflæggelsen af prøven er proportionalt i forhold til de faktiske udgifter for afholdelse af prøven, så prøven ikke bliver en unødvendigt høj udgift for mindre kirker.

Dansk Muslimsk Union er tilfredse med, at kravet til vielsesforrettere om gennemførelse af kursus i dansk familieret, frihed og folkestyre ændres sådan, at vielsesforretteren enten kan deltage i det eksisterende todages kursus eller bestå en skriftlig prøve i dansk familieret, frihed og folkestyre.

Den katolske Kirke i Danmark ser positivt på forslaget, men anfører, at man upåagtet bør efterprøve kurset i dansk familieret, frihed og folkestyre for sit indhold og sin hensigtsmæssighed. **Den katolske Kirke i Danmark** foreslår desuden, at der ses på muligheden for, at personer med kendskab til kursets indhold, særligt pensionerede præster, som anmoder om en ad hoc-vielsesmyndigelse, kan få dispensation til at blive fritaget for kurset i dansk familieret, frihed og folkestyre, da de allerede har kendskab til lovgivningen samt erfaring dermed.

Frikirkenet anfører, at de er tilfredse med, at vielsesforrettere kan vælge enten at deltage i det eksisterende todages kursus eller aflægge en skriftlig prøve om dansk familieret, frihed og folkestyre. **FrikirkeNet** anfører endvidere, at det er væsentligt, at prøven kan aflægges flere steder i landet og helst online.

Frelsens Hær støtter forslaget om at give vielsesforrettere mulighed for at vælge mellem at gennemføre et kursus eller bestå en skriftlig prøve i dansk familieret, frihed og folkestyre. **Frelsens Hær** anfører endvidere, at forslaget vil give større fleksibilitet og tage højde for vielsesforretternes forskellige baggrunde og kompetencer.

Grundtvigsk Forum mener ikke, at det at være født og opvokset i Danmark giver en særlig indsigt i eller forståelse for ægteskabs- og familieret.

Grundtvigsk Forum mener derfor ikke, det for denne gruppe bør være muligt at skifte kurset ud med en skriftlig prøve, som er en prøveform, der nu undgås andre steder som følge af AI.

Akt nr. 471916

Side: 10

Islamisk Kultur Center giver udtryk for, at de værdsætter, at muligheden for et todages kursus til vielsesforrettere foreslås opretholdt, foruden den nye mulighed med at kunne tage en skriftlig test.

Grundtvigsk Forum bemærker, at studerende på Pastorseminariet skal igennem et kursus i ægteskabs-, familieret m.m. forud for deres eventuelle kommende varetagelse af vielsesmyndighed som præster i folkekirken.

Professor em. Lisbet Christoffersen, Roskilde Universitet, anfører, at indførelsen af mulighed for aflæggelse af skriftlig prøve i dansk familieret, frihed og folkestyre udgør en lempelse i forhold til fremmødekravet på Pastorseminariet for den tilsvarende undervisning for dem, der skal være præster med vielsesbemyndigelse i folkekirken. **Professor em. Lisbet Christoffersen, Roskilde Universitet**, anfører endvidere, at der er tale om en rimelig lempelse, så længe det sikres, at religiøse forkyndere, der aflægger prøve i dansk familieret, frihed og folkestyre, har de samme kompetencer som vielsesforrettere, der har gennemført den tilsvarende uddannelse på Pastorseminariet.

By-, Land-, og Kirkeministeriet bemærker, at formålet med den foreslåede ordning er, at den religiøse forkynder kan godtgøre sit kendskab til dansk familieret, frihed og folkestyre ved at bestå en prøve i samme indhold som kurset i dansk familieret, frihed og folkestyre. Det er en forudsætning, at prøven har det samme faglige indhold og niveau som kurset således, at vielsesforretterne opnår de nødvendige kompetencer til at forrette vielser med borgerlig gyldighed. Ministeriet bemærker endvidere, at prøven skal aflægges på dansk ved fysisk fremmøde uden medvirken af hjælpere eller tolk.

Det vil med ændringen være op til vielsesforretteren at beslutte, om vedkommende ønsker at deltage i et kursus eller bestå en prøve. Adgang til at godtgøre sit kendskab til dansk familieret, frihed og folkestyre ved at bestå en prøve i dansk familieret, frihed og folkestyre er dermed ikke betinget af at være født og opvokset i Danmark.

By-, Land- og Kirkeministeriet har noteret sig professor em. Lisbet Christoffersens og Grundtvigsk Forums bemærkninger vedrørende indførelsen af prøve i dansk familieret, frihed og folkestyre og kravene for den tilsvarende undervisning på Pastorseminariet. Bemærkningerne giver ikke anledning til ændring i lovforslaget, da prøven skal have samme indhold som det kursus, der udbydes i dansk familieret, frihed og folkestyre.

2.2.6. Tydeliggørelse af pligten til at indberette medlemstal

Professor em. Lisbet Christoffersen, Roskilde Universitet, støtter, at der indføres en tydeliggørelse i lovtæksten af tidsfristen for indberetning af medlemstal, da det tydeliggør de krav, der stilles, øger transparensen og dermed retssikkerheden, og samtidig nedbringer sagsbehandlingstiden ved at rumme færre sagsbehandlingsskridt.

By-, Land-, og Kirkeministeriet bemærker, at der er tale om en tydeliggørelse af praksis for indberetning af medlemstal. Forslaget vil medføre større transparens om de krav, der stilles til trossamfund og menigheder vedrørende indberetning af oplysninger til Trossamfundsregistret.

Akt nr. 471916

Side: 11

2.2.7. Skærpelse af krav til årsregnskaber og oplysninger om donationer

2.2.7.1. Skærpelse af oplysningspligt i forhold til udenlandsk finansiering af religiøse forkyndere

Center for Muslimers Rettigheder i Danmark (CEDA) anfører, at en skærpelse af oplysningspligten kan medføre en unødvendig og ressourcekrævende bureaukratisk byrde for de anerkendte trossamfund. Derudover risikerer forslaget at sende et stigmatiserende signal om, at trossamfund opfattes som potentielle sikkerhedsrisici. **Center for Muslimers Rettigheder i Danmark (CEDA)** anbefaler, at man overvejer en mere helhedsorienteret tilgang, hvor man i højere grad inddrager trossamfundene og indgår i en dialogbaseret strategi til afklaring af trossamfundenes behov frem for, at man alene øger den finansielle kontrol med trossamfundene.

Danske Kirkers Råd og Frelsens Hær anfører, at det bør præciseres, hvad der defineres som aflønning, herunder mulig beløbsgrænse for hvornår de skal oplyses enkeltvis (fx over 50.000 kr.) samt mulig undtagelse, hvis midlerne kommer fra et andet EU/EØS-land. **Danske Kirkers Råd** anfører endvidere, at det også bør præciseres, om det gælder for frivillige i de lokale kirker, der er på kortere eller længere udvekslingsophold, men er lønnet fra deres hjemkirke i udlandet.

Dansk Kirkers Råd og Den buddhistiske forening DHAMMAKAYA I DANMARK anfører, at det kan være vanskeligt for et trossamfund at vurdere hvilke af trossamfundenes donationer, der anvendes til aflønning af religiøse forkyndere.

Foreningen Åndsfrihed og Grundtvigsk Forum giver udtryk for, at der med indførelsen af skærpelsen stilles krav til trossamfund, som ikke i samme grad stilles til kultur- og foreningsliv i øvrigt, hvorfor forslaget vil medføre en skævhed mellem tro/religion og kultur/fritid i øvrigt.

Professor em. Lisbet Christoffersen, Roskilde Universitet, er enig i indførelsen af en skærpelse af oplysningspligt i forhold til udenlandsk finansiering af religiøse forkyndere.

By-, Land-, og Kirkeministeriet bemærker, at forslaget om at skærpe oplysningspligten i forhold til udenlandsk finansiering af religiøse forkyndere alene vedrører indirekte aflønning af forkyndere.

Forslaget vil blive udmøntet ved bekendtgørelse, hvor der forventes at blive fastsat regler om, at årsregnskabet skal indeholde oplysninger om, hvem der aflønner trossamfundets religiøse forkyndere i tilfælde, hvor vedkommende er udsendt til Danmark af udenlandske organisationer, foreninger eller stater, og hvor den religiøse forkynder modtager hel eller delvis løn direkte herfra.

Forslaget forventes således ikke at omfatte de situationer, hvor trossamfundet anvender donationer givet til trossamfundet til at aflønne en religiøs forkynder, der er ansat og aflønnet af trossamfundet.

Akt nr. 471916

Side: 12

By-, Land-, og Kirkeministeriet bemærker endvidere, at formålet med den foreslåede ændring er at skabe større åbenhed om de anerkendte trossamfunds økonomi. By-, Land- og Kirkeministeriet vil endvidere udarbejde relevant vejledningsmateriale til brug for udarbejdelsen af årsregnskaber med henblik på at understøtte de anerkendte trossamfund og menigheder i udarbejdelsen af deres årsregnskab.

By-, Land-, og Kirkeministeriet bemærker i forlængelse heraf, at anerkendte trossamfund har adgang til at søge om opholdstilladelse til udlændinge, der skal virke som religiøse forkyndere, missionærer eller inden for et religiøst ordenssamfund efter udlændingelovens § 9 f. Anerkendte trossamfund har således en særlig adgang til at få trossamfundets religiøse forkyndere til Danmark.

2.2.7.2. Præcisering af ansvar for indberetning af årsregnskab til Trossamfundsregistret

Ateistisk Selskab anfører, at gennemsigtighed om økonomiske forhold er et grundprincip i moderne demokrati, og at trossamfund allerede er bedre stillet end foreninger omfattet af indsamlingsloven, virksomheder eller selvstændige erhvervsdrivende.

Professor em. Lisbet Christoffersen, Roskilde Universitet, støtter, at der indføres en præcisering af ansvaret for indberetning af årsregnskab til Trossamfundsregistret, da det tydeliggør de krav, der stilles, øger transparensen og dermed retssikkerheden, og samtidig nedbringer sagsbehandlingstiden ved at rumme færre sagsbehandlingsskridt.

Apostolsk kirke sætter stor pris på, at det foreslås, at fristen forlænges, da det giver trossamfundet mulighed for at afholde generalforsamling i løbet af sommeren.

Baptistkirken i Danmark takker for forslaget om at forlænge fristen for indberetning af årsregnskab.

Evangelisk Frikirke Danmark er positive overfor forlængelsen af fristen, da det gør det muligt for trossamfundet at afholde generalforsamling i løbet af sommeren.

Dansk Muslimske Union anfører, at man finder, at en forlængelse af fristen for indberetning af årsregnskab og oplysninger om donationer er mere praktisk realistisk.

FrikirkeNet støtter, at fristen for indberetning af årsregnskab forlænges fra 5 til 8 måneder efter årsregnskabet afslutning.

Islamisk Kultur Center er glade for forslaget om at forlænge fristen for indberetning af årsregnskabet og anfører, at ændringen vil aflaste trossamfundet og give længere tid til at færdiggøre processen og få årsregnskabet godkendt mv.

By-, Land- og Kirkeministeriet bemærker, at ændringen af fristen for indberetning af årsregnskaber forventes indført ved en ændring af bekendtgørelse om Trossamfundsregistret.

Akt nr. 471916

Side: 13

2.2.7.3. Indførelse af mulighed for pålæg om brug af ekstern revisor ved gentagne fejl i årsregnskabet m.v.

Danske Kirkers Råd giver udtryk for, at fejl i årsregnskaber og oplysninger om donationer ofte skyldes misforståelser og høj kompleksitet. **Danske Kirkers Råd** anbefaler derfor, at ministeriet pålægges en øget oplysnings- og vejledningspligt, før et trossamfund bliver pålagt at anvende en ekstern revisor.

FrikirkeNet er positive over, at forslaget ikke indeholder en generelt krav om brug af ekstern revisor, men bemærker, at et pålæg om brug af ekstern revisor også skal medføre en øget vejledningsindsats til trossamfundene. **FrikirkeNet** ønsker på den baggrund, at der afsættes midler til ekstra støtte og vejledning af især mindre trossamfund, herunder særligt migrantkirker.

Professor em. Lisbet Christoffersen, Roskilde Universitet, anfører, at evnen til at kunne aflevere korrekte årsregnskaber mv. er et udtryk for den stabilitet mv., som er en af forudsætningerne for at opnå anerkendelse som trossamfund.

Professor em. Lisbet Christoffersen, Roskilde Universitet, anfører endvidere, at oplysningerne har betydning for en statslig kontrol og dermed for forholdet mellem staten og trossamfundet, samt at trossamfundsloven således er et helt centralt element i en bredere offentligheds tillid til og dermed afgivelse af legitimitet til de anerkendte trossamfund.

By-, Land-, og Kirkeministeriet bemærker hertil, at den forslåede ændring af trossamfundsloven § 21, stk. 2, medfører, at kirkeministeren kan give et trossamfund eller en menighed, der gentagne gange har indberettet årsregnskaber eller oplysninger om donationer med væsentlige mangler til Trossamfundsregistret, et pålæg om at anvende en ekstern revisor. Det er hensigten at benytte hjemlen efter en konkret vurdering i tilfælde, hvor et trossamfunds eller en menigheds årsregnskab eller oplysninger om donationer indeholder væsentlige mangler i mindst to på hinanden følgende år.

By-, Land- og Kirkeministeriet har i forbindelse med ministeriets tilsyn et stort fokus på vejledning af trossamfundene og menighederne. Ministeriet vil derfor varsle trossamfund og menigheder, der har væsentlige mangler om, at væsentlige mangler i trossamfundets eller menighedens årsregnskab eller oplysninger om donationer kan medføre et pålæg om at anvende en ekstern revisor. Ministeriet er endvidere som forvaltningsmyndighed underlagt de almindelige sagsbehandlingsregler i forvaltningsloven, herunder vejledningspligt, i forbindelse med sagsbehandling af tilsynssager for anerkendte trossamfund og menigheder.

3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

I forhold til det udkast til lovforslag, der har været i offentlig høring, er der i det fremsatte lovforslag foretaget ændringer af sproglig, redaktionel og lovteknisk karakter.

Akt nr. 471916

Side: 14